

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०१७

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

अमरावती जिल्हा सामान्य रुग्णालयात अपंगत्व प्रमाणपत्राची टक्केवारी नमुद करणेबाबत

(१) २४०७२ (१७-०८-२०१५). डॉ.सुनिल देशमुख (अमरावती), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अमरावती जिल्हा सामान्य रुग्णालयाद्वारे वितरीत करण्यात येणा-या अपंगत्व प्रमाणपत्रात ४० टक्के खाली अपंगत्व असलेल्या अपंगत्वाची टक्केवारी नमुद करण्यात येत नाही, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ४०% खालील अपंगाचे अपंगत्वाची नोंद होत नसल्याने अपघातात अपंगत्व आलेल्या अपंगांना नुकसान भरपाई मिळण्याकरीता अडचण निर्माण होते या आशयाचे एक पत्र स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांना माहे मार्च, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अपंगत्व प्रमाणपत्र टक्केवारीची नोंद करणेबाबत निर्देश निर्गमित केले आहे काय,

(४) नसल्यास, होणा-या विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०३-०१-२०१७) :(१) होय.

अपंग तपासणी, मुल्यमापन व प्रमाणपत्र देण्यासाठी विकसित केलेल्या संगणक प्रणालीमध्ये (SADM) ४० टक्केपेक्षा खालील अपंगत्व असलेल्या अपंगत्वाची टक्केवारी नमुद होत नाही. ४० टक्केपेक्षा कमी अपंगत्व असल्यास Rejection of application for disability certificate Note असा शेर असतो.

(२) होय.

(३) होय.

केवळ अपघातात अपंगत्व आलेले असल्यास, न्यायालयाच्या नुकसान भरपाई दाव्यासाठी मा.न्यायालयाकडून अपंग प्रमाणपत्राची मागणी झाली तर अशा प्रसंगी अपंग व्यक्तीला मॅन्युअली अपंग प्रमाणपत्र देण्याबाबत व या प्रमाणपत्रावर "सदर प्रमाणपत्र हे फक्त अपघातात आलेल्या अपंगत्व दाव्यासाठीच ग्राह्य धरण्यात यावे" असे स्पष्टपणे नमूद करून मॅन्युअली अपंग प्रमाणपत्र निर्गमित करण्याच्या सूचना सहसंचालक आरोग्य सेवा (रुग्णालये) राज्यस्तर, मुंबई यांनी निर्गमित केलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुरुम (ता.उमरगा, जि.उस्मानाबाद) ग्रामीण रुग्णालयाच्या उर्वरित कामास अंदाजपत्रकानुसार निधीची तरतुद होणेबाबत

(२) २६१५५ (१७-०८-२०१५). श्री.जानराज चौगुले (उमरगा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुरुम (ता.उमरगा, जि.उस्मानाबाद) ग्रामीण रुग्णालयाच्या उर्वरित कामास अंदाजपत्रकानुसार निधीची तरतुद होणेबाबत उमरगा-लोहारा येथील लोकप्रतिनिधी यांनी मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांना दिनांक ८ एप्रिल, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे विनंती केली होती हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने कुठलीच कार्यवाही झाली नाही, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे कोणती,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासन कोणती व केव्हा कार्यवाही करणार आहेत?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०९-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

मुरुम (ता.उमरगा, जि.उस्मानाबाद) या ग्रामीण रुग्णालयाच्या श्रेणीवर्धन व वाढ करणे कामासाठी राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान अंतर्गत रु.३,५०,००,०००/- इतक्या किंमतीस प्रशासकीय मान्यता दि.१.०३.२०१४ अन्वये प्रदान करण्यात आली आहे. सर कामासाठीचा धनादेश सार्वजनिक बांधकाम विभागास दि. ३.४.२०१४ अन्वये वर्ग करण्यात आला आहे. सदर कामावर रु. १५७.२२ लक्ष इतका खर्च झालेला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत पुढील कार्यवाही चालू आहे.

उल्हासनगर (जि.ठाणे) येथील शासकीय मध्यवर्ती रुग्णालयात

साफसफाई होत नसल्याबाबत

(३) ३०३६६ (२१-०१-२०१६). श्री.नसीम खान (चांदिवली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उल्हासनगर (जि.ठाणे) येथील शासकीय मध्यवर्ती रुग्णालयात घाणीचे साम्राज्य पसरले असून त्याकडे शासन दुर्लक्ष करित असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त कारणास्तव रुग्णांचे तसेच कार्यरत अधिकारी व कर्मचारी यांचे आरोग्य धोक्यात आले आहे हे पाहता शासन आवश्यक कार्यवाही करणार वा करित आहे काय,
- (३) नसल्यास, यामागील विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१८-०१-२०१७) : (१) व (२) हे खरे नाही. शासन निर्णय दि.१ मार्च, २००६ च्या आकृतीबंधानुसार या रुग्णालयाकरिता सफाईगारांच्या एकूण ३७ मंजूर पदांपैकी ३२ पदे सद्यःस्थितीत भरलेली आहेत. या उपलब्ध सफाईगारांकडून रुग्णालय, रुग्णालयाची नविन इमारत व परिसर नियमितपणे साफ करण्यात येतो. तसेच रुग्णालयामध्ये जैविक कचऱ्याची विल्हेवाट उल्हासनगर महानगरपालिकेमार्फत करण्यात येते. त्याचबरोबर जिल्हा शल्यचिकित्सक यांनी रुग्णालय व परिसर साफसफाई नियमितपणे करण्याच्या सूचना संबंधितांना दिलेल्या आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**धुळे शहरातील आग्रा रोड परिसरात ठेकेदाराला आदेश दिला
नसतांनाही विनापरवाना वृक्षांची तोड झाल्याबाबत**

- (४) ३०८९३ (१३-०१-२०१६). श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य), अॅड.के.सी.पाडवी (अक्कलकुवा) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) धुळे शहरातील आग्रा रोड परिसरात ठेकेदाराला आदेश दिला नसतांनाही विनापरवाना वृक्षांची तोड झाल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, वृक्षतोड थांबविण्यासाठी प्रशासनाने कोणती तातडीची कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) अद्याप, कार्यवाही झालेली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०७-०३-२०१७) : (१) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, धुळे यांच्या अखत्यारितील धुळे शहरातून जाणाऱ्या जुन्या मुंबई आग्रा महामार्गावर (आताचा रा.मा.क्र. १५-ब) झाडे तोडण्याचे कोणतेही काम सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत करण्यात आलेले नाही. तसेच आयुक्त, महानगरपालिका, धुळे यांचेकडे वृक्षतोडीबाबत तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजनेला, दिवंगत शिवसेनाप्रमुख
बाळासाहेब ठाकरे यांचे नाव देणेबाबतचा प्रस्ताव**

(५) ३३६१६ (२१-०१-२०१६). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील प्रथम जीवनदायी व त्यानंतर राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजनेला, दिवंगत शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांचे नाव देणेबाबतचा प्रस्ताव राज्य शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त विचाराधीन असलेल्या प्रस्तावास त्वरीत मान्यता देण्याच्या दृष्टीने अद्याप शासनातर्फे कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे वा येत आहे,
- (३) अद्याप शासनाने याबाबत कार्यवाही केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) नाही.

- (२) मंत्रीमंडळाच्या निर्णयानुसार दि.४ ऑगस्ट, २०१६ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार महात्मा ज्योतिबा फुले जन आरोग्य योजना संपूर्ण राज्यात राबविण्यास मान्यता देण्यात आली असून सदर योजना आर्थिक वर्ष सन २०१७-१८ मध्ये राबविण्यात येणार आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोडोली उपजिल्हा रुग्णालयातील (जि.कोल्हापूर) पाच वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची
पदे आठ महिन्यांपासून रिक्त असल्याबाबत**

(६) ३४१८९ (२१-०१-२०१६). डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले), श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोडोली येथील उपजिल्हा रुग्णालयातील (जि.कोल्हापूर) स्त्रीरोगतज्ञ, अस्थिरोग तज्ञ, ऑर्थो सर्जन, बालरोगतज्ञ, भूलतज्ञ ही पाच वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पदे गेल्या आठ महिन्यांपासून रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, हि रिक्त पदे भरण्याबाबत वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी वरिष्ठ अधिकाऱ्यांना लेखी कळविले होते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरची रिक्त पदे अद्यापही न भरण्याची कारणे काय आहेत,
- (४) तसेच ही रिक्त पदे तातडीने भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

डॉ. दीपक सावंत (१९-०१-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

उप जिल्हा रुग्णालय, कोडोली, जि.कोल्हापूर येथे ७ वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पदे मंजूर असून आकृतीबंधानुसार अस्थिव्यंग तज्ञाचे पद मंजूर नाही. तथापि मंजूर असलेली बालरोग तज्ञ, स्त्री रोग तज्ञ, भिषक व एम.बी.बी.एस. अर्हताधारक वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पदे भरलेली

आहेत. एम.बी.बी.एस. अर्हताधारक वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या पदावर काम करणारे अस्थिव्यंग तज दिर्घकाळापासून अनधिकृत गैरहजर आहेत.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) सदरची रिक्त पदे वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या भरतीच्या वेळी समुपदेशनाद्वारे नामनिर्देशनाने भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

सिन्नर ग्रामीण रुग्णालयातील (जि.नाशिक) इमारतीच्या बांधकामासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(७) ३५७४६ (२१-०१-२०१६). श्री.राजाभाऊ (पराग) वाजे (सिन्नर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिन्नर ग्रामीण रुग्णालय (जि.नाशिक) येथील इमारतीच्या बांधकामासाठी दिनांक १० सप्टेंबर, २०१४ रोजी महाराष्ट्र शासनाच्या आरोग्य विभागाने प्रशासकीय मंजूरी दिलेली होती मागील अर्थसंकल्पात शासनाने रु.१००० ची तरतूद करून सदर इमारतीचे बांधकाम सुरु केले व बांधकाम करतेवेळी रुग्णालयाच्या दोन्ही इमारती पाडण्यात आल्याने, आजतागायत सदर बांधकाम अपूर्णवस्थेत व बंद स्वरूपात असल्याने रुग्णालयाच्या इमारतीचे बांधकाम जलदगतीने पूर्ण होण्यासाठी जास्तीत जास्त निधी उपलब्ध करून देण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक ५ जानेवारी, २०१५ व दिनांक १८ जून, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांचेकडे लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, रुग्णालयाच्या दोन्ही इमारती पाडण्यात आल्याने, रुग्णालयाकडे स्वतःची इमारत नसल्याने रुग्णांच्या उपचारासाठी होणाऱ्या दिरंगाईची शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) शासनाने या कामासाठी दिनांक १० सप्टेंबर, २०१४ रोजी रु.४८०.८४ लक्ष इतक्या रकमेस प्रशासकीय मान्यता देवून सन २०१५-१६ मध्ये रु.०.०१ लक्ष इतकी तरतूद केली आहे. सद्यस्थितीत बांधकाम प्रगतीपथावर असून रुग्णांची पर्यायी व्यवस्था म्हणून नगरपरिषदेच्या जागेवर रुग्णसेवा सुरु करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सटाणा (जि.नाशिक) येथील ग्रामीण रुग्णालयातील वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची रिक्त पदे
(८) ३५७८० (२१-०१-२०१६). डॉ.राहुल आहरे (चांदवड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सटाणा (जि.नाशिक) येथील ग्रामीण रुग्णालयातील वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची रिक्त पदे भरण्यासाठी शासनाकडून दिरंगाई होत असल्याने दिनांक ६ सप्टेंबर, २०१५ रोजी रुग्णालयाला ग्रामस्थांकडून बंद करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, राज्याच्या आरोग्य संचालकांनी लवकरात लवकर नियुक्ती करण्याचे आश्वासन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यानुसार रिक्त पदे भरण्यात आली आहे काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१९-०१-२०१७) :(१) होय.

ग्रामीण रुग्णालय, सटाणा, जि.नाशिक येथे एक वैद्यकीय अधीक्षक व तीन वैद्यकीय अधिकारी गट-अ संवर्गाची पदे मंजूर आहेत. सदर पदांपैकी वैद्यकीय अधिक हे पद रिक्त आहे. तर वैद्यकीय अधिकारी पदावर दोन बंधपत्रित व एका स्थायी वैद्यकीय अधिकाऱ्याची नियुक्ती करण्यात आली आहे. दिनांक २७.८.२०१५ अन्वये एका स्थायी वैद्यकीय अधिकाऱ्याची स्वतंत्र निवड मंडळामार्फत नियुक्ती करण्यात आली होती. तथापि, दोन्ही बंधपत्रित वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी राजीनामे दिले असून, स्थायी वैद्यकीय अधिकारी हजर झालेले नाहीत. त्यामुळे तेथील नागरीकांनी दिनांक ६.९.२०१५ रोजी ग्रामीण रुग्णालय, सटाणा अनधिकृतपणे बंद करून आंदोलन केले होते.

(२) होय.

ग्रामीण रुग्णालय, सटाणा येथील वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पदे भरण्याबाबत दिनांक ६.९.२०१५ रोजी ग्रामस्थांनी केलेल्या आंदोलनासमयी संचालक, आरोग्य सेवा यांच्याशी दुरध्वनीवरून संपर्क साधला असता सादर पदे लवकरात लवकर भरण्याचे आश्वासन त्यांनी दिले होते.

(३) व (४) सद्यस्थितीत ग्रामीण रुग्णालय, सटाणा येथे बंधपत्रित वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची नेमणूक करण्यात आली आहे. रिक्त पदांवर वैद्यकीय अधिकारी गट-अ पदावरील नामनिर्देशनाने भरतीच्या वेळी समुपदेशन घेऊन वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची नियुक्ती करण्यात येईल.

**जळगांव जिल्ह्यातील ग्रामीण रुग्णालयातील डॉक्टर, परिचारिका व कर्मचारी
यांची सर्व पदे रिक्त असल्याबाबत**

(९) ३९२४४ (१६-०१-२०१६). श्री.सुरेश (राजूमामा) भोळे (जळगाव शहर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जळगाव जिल्ह्यातील ग्रामीण रुग्णालयांमध्ये काम करणारे डॉक्टर, नर्सस व इतर कर्मचारी यांची मोठी कमतरता आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, ग्रामीण रुग्णालयामध्ये वरील सर्व प्रकारची पदे रिक्त असून शासनाने अद्यापपर्यंत भरलेली नाही, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यामुळे रुग्णालयामध्ये असलेले एक्स-रे मशिन, सिटीस्कॅन मशिन, औषधांचा साठा इत्यादी गोष्टीकडे दुर्लक्ष होत असल्याचे आढळून आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, आर्थिक दृष्ट्या कमकुवत असलेल्या नागरिकांना रुग्णालयाचा लाभ घेता येत नाही, हे खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, शासनाने याबाबत गंभीर दखल घेऊन सर्व सुख-सोयीयुक्त रुग्णालये करण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली आहे वा करित आहे ?

डॉ. दीपक सावंत (१९-०१-२०१७) :(१) अंशतः खरे आहे.

जळगांव जिल्ह्यामध्ये एकूण १६ ग्रामीण रुग्णालये कार्यान्वित आहेत. सदर रुग्णालयांमध्ये वर्ग-१ ते वर्ग-४ संवर्गाची एकूण ६२१ पदे मंजूर असून त्यापैकी ५१३ पदे भरलेली आहेत व १०८ पदे रिक्त आहेत.

(२) हे खरे नाही.

रिक्त पदांपैकी वर्ग-१ ची पदे पदोन्नतीने व नामनिर्देशनाने भरण्याबाबतची कार्यवाही शासन स्तरावर चालू आहे.

वर्ग-२ (गट-अ) ची रिक्त पदे मुलाखतीद्वारे नामनिर्देशनाने भरण्यात येणार असून सन २०१५ मध्ये स्वतंत्र निवड मंडळामार्फत ५२ वैद्यकीय अधिकाऱ्यांना जळगांव जिल्ह्यामध्ये नियुक्ती आदेश देण्यात आलेले आहेत.

वर्ग-३ व वर्ग-४ ची रिक्त पदे उप संचालक स्तरावरून भरण्याबाबत कार्यवाही चालू आहे.

(३) हे खरे नाही.

निश्चित केलेल्या मानकानुसार ग्रामीण रुग्णालयांमध्ये औषधी साठा उपलब्ध आहे. सी.टी. स्कॅन व एक्स-रे यंत्रे ग्रामीण रुग्णालयासाठी मंजूर नाहीत.

(४) जळगांव जिल्ह्यातील ग्रामीण रुग्णालयात मोठ्या प्रमाणात नागरीक शासकीय रुग्णसेवेचा लाभ घेतात. राष्ट्रीय बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम, आयुष, मानसिक आरोग्य कार्यक्रम, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत तसेच इतर प्रकारच्या कार्यक्रमांमार्फत सर्व स्तरावरील नागरिकांना आरोग्य सुविधा पुरविल्या जातात.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात अनेक डॉक्टर शासकीय नोकरी सोडून जात असल्याबाबत

(१०) ३९५९४ (२१-०१-२०१६). श्री.जयदत्त क्षीरसागर (बीड) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात अनेक डॉक्टरस शासकीय सेवेत येताना केलेला करार मोडून नोकरी सोडून जात असल्यामुळे बाँडच्या रकमेत वाढ करण्याचा विचार शासन करित आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अनेक डॉक्टर्स शासकीय सेवेचा फायदा घेऊन वेतनासोबत शासकीय सवलतीतून पदवीत्तर शिक्षण घेत असून सवलती पूर्ण होताच नोकरी सोडण्याचे प्रकारही करित आहेत हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्याच्या आरोग्य सेवेतील वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची रिक्त पदे लक्षात घेऊन अशा अर्धवट नोकरी सोडणाऱ्या डॉक्टर्स पूर्ण शासकीय सेवा करण्यासाठी शासन कोणती उपाययोजना करणार आहे वा करण्यांत येत आहे,

(४) शासकीय सेवेत उच्च शिक्षण घेणाऱ्या वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या रिक्त जागा तात्काळ भरणेसंदर्भात शासन कोणती कार्यवाही करणार आहे ?

डॉ. दीपक सावंत (१९-०१-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) राज्याच्या आरोग्य सेवेतील वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची रिक्त पदे लक्षात घेऊन वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी पूर्ण शासकीय सेवा करण्याच्या दृष्टीने शासनाने पुढीलप्रमाणे उपाययोजना केलेल्या आहेत :-

अ) शासकीय सवलतीतून पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पूर्ण करणाऱ्या वैद्यकीय अधिकाऱ्यांनी विहित मुदतीपूर्वी नोकरी सोडल्यास रुपये ५०,००,०००/- दंड रक्कमेची तरतूद आहे.

ब) पदव्युत्तर पदविकाधारक वैद्यकीय अधिकाऱ्यांस ३ वेतनवाढी व पदवीधारकास ६ वेतनवाढी देण्याची तरतूद आहे.

क) पदव्युत्तर पदविकास/ पदवी धारक वैद्यकीय अधिकाऱ्यांस त्यांच्या विशेषज्ञत्वानुसार रिक्त पदांच्या उपलब्धतेप्रमाणे प्राधान्याने नियुक्त्या दिल्या जातात.

(४) शासकीय सेवेत उच्च शिक्षण घेणाऱ्या वैद्यकीय अधिकाऱ्यांचे वेतन त्यांच्या मूळ आस्थापनेवरच काढणे आवश्यक असल्याने त्यांच्या जागेवर नविन नियुक्ती करता येत नाही. तथापि, सार्वजनिक आरोग्य विभागांतर्गत वैद्यकीय शिक्षण विभागाकडे पदव्युत्तर प्रशिक्षणाकरीता गेलेल्या वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या पदांवर पर्यायी वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची नेमणूक करण्याच्या दृष्टीने अधिसंख्य पदे निर्माण करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

जिबगाव (ता.सावली, जि.चंद्रपूर) प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या इमारतीचे

बांधकाम करण्यासाठी निधी मिळण्याबाबत

(११) ३९८०२ (१०-०५-२०१६). श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील सावली तालुक्यातील जिबगाव प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या इमारतीचे बांधकाम सुरु असतांना पुरेशा प्रमाणात निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेले नसल्यामुळे सदर आरोग्य केंद्राच्या इमारतीचे बांधकाम अर्धवट असल्यामुळे सदर बांधकाम पूर्ण होण्यासाठी जिल्हा नियोजन विकास समिती योजनेमधून निधी उपलब्ध करून देण्यात यावे याकरीता लोकप्रतिनिधीनी मा.मंत्री अर्थ व नियोजन तथा पालकमंत्री चंद्रपूर जिल्हा, जिल्हाधिकारी चंद्रपूर यांना दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी निवेदन दिले असतांना सुध्दा अधापही निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेले नसल्यामुळे सदर आरोग्य केंद्राचे बांधकाम ठप्प असल्याची माहिती दिनांक २५ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निर्देशनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर आरोग्य केंद्राच्या इमारतीचे बांधकाम पूर्ण करण्यासाठी जिल्हा नियोजन समिती योजनेतून निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे काय वा उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे,

(३) अद्याप कोणतीच कार्यवाही करण्यात आली नसल्यास विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१८-०१-२०१७) :(१) हे खरे नाही. मौजे जिबगांव ता.सावली, जि.चंद्रपूर येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या बांधकामाची निविदा प्रक्रिया दि.९.२.२०१६ रोजी बांधकाम विभाग जिल्हा परिषद चंद्रपूर यांच्याकडून पूर्ण झाली असून निविदेतील अटीच्या अधिन राहून कार्यारंभ आदेश देण्यात आलेले आहेत. सदर इमारतीचा जोडरस्ता व संरक्षण भिंतीचे काम प्रगतीपथावर आहे.

(२) सदरहू बांधकाम पूर्ण करण्यासाठी अवश्यक निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

येवला तालुक्यातील (जि.नाशिक) आरोग्य संस्थांच्या पदांचा आकृतिबंध मंजूर नसल्यामुळे नवीन आरोग्य संस्थांच्या इमारती विनावार पडून असल्याबाबत

(१२) ४०९३० (१०-०५-२०१६). श्री.छगन भुजबळ (येवला), श्री.पंकज भुजबळ (नांदगाव) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) प्राथमिक आरोग्य केंद्र भारम तसेच उपकेंद्र खिर्डीसाठे व भुलेगाव (ता.येवला, जि.नाशिक) या नवीन मंजूर आरोग्य संस्थांची बांधकामे पूर्ण होवूनही केवळ पदांचा आकृतिबंध प्रलंबित असल्यामुळे कोटयावधी रुपयांच्या इमारती विनावार पडून असल्यामुळे पदांचा आकृतिबंधाबाबत शासनाने लवकर मंजूर करण्याची लोकप्रतिनिधिंनी माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये मागणी करूनही अद्यापही सदर आरोग्य संस्था कार्यान्वित झालेल्या नाही, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनमार्फत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(३) अद्याप कोणतीही कार्यवाही केलेली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) :(१) होय.

(२) दि.२ जानेवारी, २०१७ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार प्राथमिक आरोग्य केंद्र भारम तसेच उपकेंद्र खिर्डीसाठे व भुलेगाव (ता.येवला, जि.नाशिक) या आरोग्य संस्थांना आकृतिबंधानुसार नव्याने पदनिर्मिती करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

धुळे जिल्हयातील शासकीय रुग्णालयातील उपचाराची फी दुप्पट करण्याच्या निर्णयाबाबत

(१३) ४१५५६ (१०-०५-२०१६). श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) धुळे जिल्हयातील शासकीय रुग्णालयातील उपचाराची फी दुप्पट करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने संबंधित निर्णय रद्द करून देण्यासाठी कोणत्या उपाययोजना केल्या आहेत,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) :(१) अंशतः खरे आहे. दि.२८.१२.१५ च्या शासन निर्णयानुसार राज्यात सुधारित रुग्णालयीन शुल्क आकारण्यात येत आहे.

- (२) सदर शासन निर्णय रद्द करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन नाही, मात्र दि. २८.१२.१५ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये अन्य काही घटकांसमवेत ज्यांचे वार्षिक उत्पन्न रुपये २०,०००/- किंवा त्याहून कमी आहे अशा रुग्णांना किंवा अन्न व नागरी पुरवठा विभागाने वितरीत केलेल्या पिवळ्या रेशनकार्ड धारकांना दारिद्र्य रेषेखालील असे समजण्यात येईल व त्यांना मोफत आरोग्य सुविधा पुरविण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला जिल्हा रुग्णालयाच्या जागेचा प्रस्तावित नकाशास मंजूरी मिळाली नसल्याबाबत

(१४) ४४७७० (१०-०५-२०१६). श्री.गोवर्धन शर्मा (अकोला पश्चिम), डॉ.संजय कुटे (जळगाव जामोद), श्री.हरिष पिंपळे (मुर्तिजापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अकोला जिल्हा रुग्णालयाच्या जागेचा प्रस्तावित नकाशा तीन महिन्यांपासून सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे सादर करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त जागेच्या नकाशास शासनाची अद्याप मंजूरी न मिळण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, तातडीने प्रस्तावास मंजूरी देऊन जिल्हा रुग्णालयाची जागा निश्चित करण्याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

- (२) व (३) मौजे शिवापूर, जि.अकोला येथे सदर जिल्हा रुग्णालयाकरिता जागा उपलब्ध झालेली आहे. तथापि, सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून अंदाजपत्रक व आराखडे प्राप्त झालेले नाहीत, ते प्राप्त झाल्यानंतर प्रशासकीय मान्यता व निधी उपलब्धतेबाबतची कार्यवाही करण्यात येईल.

भुसावळ तालुक्यातील ग्रामीण रुग्णालयाची कामे निधीअभावी बंद असल्याबाबत

(१५) ४५०३१ (१०-०५-२०१६). श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भुसावळ तालुक्यातील सार्वजनिक बांधकाम विभागातर्फे प्रशासकीय इमारत, ट्रामा सेंटर, ग्रामीण रुग्णालय इ. कामे सुरु आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त कामे निधी अभावी बंद असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त घटनेची चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने तातडीने निधी उपलब्ध करून देण्यासाठी शासन काय कार्यवाही करणार वा केली आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

- (२) हे खरे नाही. भुसावळ तालुक्यातील ग्रामीण रुग्णालयाच्या मुख्य इमारतीच्या व ट्रामा केअर युनिटच्या बांधकामाचे काम चालू आहे. त्यासाठी शासनाने अनुक्रमे रु.३८४.८३ लक्ष व रु.२५० लक्ष इतक्या रकमेस प्रशासकीय मान्यता दिलेली आहे व सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात अनुक्रमे रु.५०.०९ लक्ष व रु.७४.९९ लक्ष इतक्या निधीची तरतूद करण्यात आली आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) शासनामार्फत सार्वजनिक बांधकाम विभागास निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेला आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात प्रत्येक जिल्ह्यात स्वतंत्र स्त्री रुग्णालय स्थापन करण्याबाबत

(१६) ४७५०४ (११-०५-२०१६). डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात प्रत्येक जिल्ह्यात स्वतंत्र स्त्री रुग्णालय स्थापन करण्याचे शासनाचे धोरण आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, जळगाव जिल्ह्यात असंख्य गोरगरीब महिला रुग्णांची गैरसोय होत असून त्यांना उपचारासाठी इतरत्र जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, प्रश्न भाग (१) व (२) बाबत शासनामार्फत चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तद् नुसार सदर जिल्ह्यात महिला रुग्णांची गैरसोय होऊ नये म्हणून शासनाने स्वतंत्र स्त्री रुग्णालय उभारण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) अद्याप कोणतीही उपाययोजना केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही. सामान्य रुग्णालय, जळगाव येथे १०० खाटांच्या नविन इमारतीमध्ये असंख्य गोरगरीब महिला रुग्णांवर उपचार केले जात असून त्यांना अत्यावश्यक सेवा देण्यात येतात. त्यामुळे त्यांना इतरत्र जावे लागत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) जळगांव येथे १०० खाटांचे स्वतंत्र स्त्री रुग्णालय बांधणेबाबतची कार्यवाही चालू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे देऊळघाट (ता.जि.बुलढाणा) येथे आयुर्वेदिक दवाखाना सुरु असल्याबाबत

(१७) ४८६१७ (११-०५-२०१६). श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे देऊळघाट (ता.जि.बुलढाणा) येथे आयुर्वेदिक दवाखाना कार्यरत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर दवाखान्यास स्वतःची इमारत आहे काय,

(३) नसल्यास, रुग्णांच्या होणा-या असुविधेबाबत शासनाच्या मापदंडानुसार इमारत बांधकाम करण्यात येणार आहे काय ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) : (१) हे खरे आहे.

(२) नाही.

(३) आयुर्वेदिक दवाखाना हा सध्या उपकेंद्राच्या एका खोलीमध्ये सुरु आहे. सद्यःस्थितीत प्राप्त जागेत बांधकाम करण्यास ग्रामस्थांचा विरोध असून जागेच्या उपलब्धतेनुसार बांधकाम हाती घेण्यात येईल.

चंद्रपूर जिल्ह्यातील चिमूर तालुक्यातील भिसी येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील मरणोत्तर तपासणी गृह दुरावस्थेत असल्याबाबत

(१८) ४९१६० (११-०५-२०१६). श्री.बंटी भांगडिया (चिमूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील चिमूर तालुक्यातील भिसी येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील मरणोत्तर तपासणी गृह दुरावस्थेत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मरणोत्तर तपासणी गृहाला जाण्याकरिता रस्ता नसून वीज व पाण्याची देखील व्यवस्था अस्तित्वात नाही, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, ज्या दुर्गम स्थानी प्राथमिक आरोग्य केंद्र आहे त्या दुर्गम स्थानांवर मरणोत्तर तपासणी गृह बांधण्याचे प्रस्तावित आहे काय त्याचा कालावधी तसेच भिंसी येथील मरणोत्तर तपासणी गृहाला प्राथमिक सुविधा उपलब्ध करण्यात येणार आहे काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) हे ही खरे आहे.

(३) व (४) प्राथमिक आरोग्य केंद्र भिंसी येथील शवविच्छेदन गृहाच्या प्राथमिक सुविधांच्या कामाचे अंदाजपत्रक कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद यांच्याकडून मागविण्यात आले आहे. ते झाल्यानंतर निधीच्या उपलब्धतेनुसार सदरच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मंजूरी प्रदान करण्यात येऊन बांधकाम करण्यात येईल.

**राज्यात तंबाखू व तंबाखूजन्य गुटका व धुमपान करण्याऱ्यांकरीता
जनजागृती व प्रभावी उपाययोजना करणेबाबत**

(१९) १०२८६ (२८-०४-२०१६). श्री.जयप्रकाश मुंदडा (बसमत) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात तंबाखू व तंबाखूजन्य गुटका खाणे व धुमपान करणाऱ्या हजारां व्यक्तींचे दरवर्षी तोंडाच्या व फुफ्फुसांच्या कॅन्सरने मृत्यू होत आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, तंबाखू, तंबाखूजन्य गुटका व धुमपान याबाबत होणारे दुष्परिणाम यांची जनजागृती तसेच किरकोळ दंडात्मक कारवाई करणेबाबत तसेच नियमित व प्रभावी कायद्याची उणीव यामुळे सदर प्रकारास आळा घालण्यास संबंधित शासन यंत्रणा कमी पडल्यामुळे उदानिसनता आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या धोकादायक व्यसनामुळे दिवसेंदिवस वाढणाऱ्या रुग्णांची संख्या विचारात घेता हे मृत्यूंचे प्रमाण रोखण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) :(१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

आरोग्य विभाग तसेच पोलीस व अन्न व औषध प्रशासन विभागाकडून दंड वसुलीची कार्यवाही केली जात असून सन २०११ ते २०१६ मध्ये रु.३,३४,६८९/- इतका दंड वसूल केला गेला आहे.

(३) सर्व जिल्ह्यातील दंतशल्यचिकीत्सकांचे तंबाखू मुक्तीबाबतचे प्रशिक्षण झालेले असून सर्व जिल्ह्यातील जिल्हा रुग्णालयात तंबाखू मुक्ती केंद्रे चालू आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शिरोळ (जि.कोल्हापूर) येथील ग्रामीण रुग्णालयात सोयीसुविधांचा अभाव,
रिक्त पदे व रुग्णालयांची दुरवस्था**

(२०) ५१६८० (११-०५-२०१६). श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) शिरोळ (जि.कोल्हापूर) येथील ग्रामीण रुग्णालयात सोयीसुविधांचा अभाव रिक्त पदांमुळे रुग्णालयांची दुरवस्था झाली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, त्यामुळे येथील गोरगरीब रुग्णांना खाजगी रुग्णालयात जावे लागत असल्याने आर्थिक नुकसान होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरच्या ग्रामीण रुग्णालयात आवश्यक त्या सोयीसुविधा, वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी तातडीने उपलब्ध करून देण्याकरिता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

सदर रुग्णालयातील आरोग्य सुविधा पुरवण्यासाठी एकूण २५ पदे मंजूर असून त्यापैकी २३ पदे भरलेली आहेत. तसेच तेथे आवश्यक त्या सोयीसुविधा सुध्दा उपलब्ध आहेत.

- (२) हे खरे नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे सुसर्दा (ता.धारणी, जि.अमरावती) येथील आरोग्य उपकेंद्रात
डॉक्टर व कर्मचारी उपस्थित राहत नसल्याची बाब**

(२१) ५२१२९ (११-०५-२०१६). श्री.प्रभुदास भिलावेकर (मेळघाट) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे सुसर्दा (ता.धारणी, जि.अमरावती) येथील आरोग्य उपकेंद्रात अलीकडेच मा.आरोग्य मंत्री महोदयांनी भेट दिल्यानंतर तेथील आरोग्य केंद्रात डॉक्टर व कर्मचारी उपस्थित राहत नसल्याची बाब निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, येथील आदिवासी बहुत भागात आदिवासी रुग्णांना आरोग्य सेवा मिळत नसल्याने तेथील नागरिकात प्रचंड उदासिनता पसरली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबतीत शासनाने काय कार्यवाही केली आहे वा करणार आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१९-०१-२०१७) :(१) होय.

मौजे सुसर्दा, ता.धारणी, जि.अमरावती येथे प्राथमिक आरोग्य पथक कार्यान्वित असून तेथे मा.मंत्री (आरोग्य) यांनी भेट दिली असता काही कर्मचारी अनुपस्थित होते.

- (२) हे खरे नाही.

सार्वजनिक आरोग्य विभागांतर्गत आरोग्य संस्थामध्ये उपलब्ध असलेल्या अधिकारी/ कर्मचारी यांच्यामार्फत आदिवासी भागातील जनतेला वेळोवेळी आरोग्य सेवा पुरविण्यात येते.

- (३) गैरहजर असलेल्या अधिकारी / कर्मचाऱ्यांवर नियमानुसार कार्यवाही करण्यात येत आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मेळघाटातील (जि.अमरावती) पाथोट येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात सुविधांचा अभाव

(२२) ५२१४२ (११-०५-२०१६). श्री.प्रभुदास भिलावेकर (मेळघाट) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मेळघाटातील (जि.अमरावती) पथोड येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात सुविधांचा अभाव असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०१६ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या संदर्भात तात्काळ पुर्तता करण्यासाठी वैद्यकीय अधिकारी, पथोड यांना ग्रामस्थांनी निवेदन दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर निवेदनावर कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे,
- (४) असल्यास, त्याचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,
- (५) नसल्यास, होणाऱ्या विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१८-०१-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

- (२) वैद्यकीय अधिकारी, प्राथमिक आरोग्य केंद्र, पाथोट यांना ग्रामस्थांकडून कोणत्याही प्रकारचे निवेदन प्राप्त झाल्याचे दिसून आले नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

जळगांव जिल्ह्यात १४ उपआरोग्य केंद्र जागेअभावी रखडल्याबाबत

(२३) ५२५१२ (११-०५-२०१६). श्री.उन्मेश पाटील (चाळीसगाव) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जळगांव जिल्ह्यात १४ उपआरोग्य केंद्र जागेअभावी रखडली आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर आरोग्य केंद्रांना जागा उपलब्ध करून उपआरोग्य केंद्र सुरु करणे बाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) अद्याप कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) :(१) अंशतः खरे आहे.

- (२) शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१२/प्र.क्र.१४१/ आरोग्य-३ दि.१७.१.२०१३ नुसार १९ आरोग्य उपकेंद्रे मंजूर झालेली आहेत. त्यापैकी २ आरोग्य उपकेंद्रांना जागा उपलब्ध झालेली आहे. ११

आरोग्य उपकेंद्रांच्या नावावर जागा होणेबाबत कार्यवाही चालू आहे तर ६ आरोग्य उपकेंद्रांसाठी जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत पाठपुरावा चालू आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर जिल्हा रुग्णालयाकडून नव्याने पोलिस भरती होवू इच्छिणाऱ्या युवकांकडून वैद्यकीय प्रमाणपत्रासाठी वैद्यकीय अधिकारी जादा पैसे घेत असल्याबाबत

(२४) ५३८६२ (३०-०८-२०१६). श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यात नव्याने पोलिस भरतीसाठी घेण्यात येणाऱ्या वैद्यकीय प्रमाणपत्रासाठी युवकांकडून मोठ्या प्रमाणात पैसे घेवून प्रमाणपत्रे जिल्हा रुग्णालयाकडून घेतले जात असल्याचे माहे मे २०१६ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार जादा पैसे घेवून वैद्यकीय प्रमाणपत्र देणाऱ्या जिल्हा रुग्णालयाच्या वैद्यकीय अधिकाऱ्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) अद्याप कोणतीच कारवाई केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१८-०१-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जलपुरुष डॉ. राजेंद्र सिंह यांनी कोकणातील पाणी समस्येवर सूचविलेल्या उपाययोजना

(२५) ५४४२२ (२४-०८-२०१६). श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जलपुरुष डॉ.राजेंद्र सिंह यांनी संपूर्ण कोकणात ठिकठिकाणी जलयोजना परिषद माहे जानेवारी २०१५ मध्ये घेतल्या, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या परिषदांच्या माध्यमातून आणि कोकणातील पाण्याचा अभ्यास करून त्यांनी कोणत्या उपाययोजना सूचविल्या आहेत,

(३) असल्यास, या उपाययोजनांवर शासनाकडून कोणती कार्यवाही केली करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

प्रा. राम शिंदे (१२-०१-२०१७) :(१) होय, हे खरे आहे.

जानेवारी २०१६ मध्ये रत्नागिरी जिल्ह्यातील खेड व राजापूर तालुक्यात जलपरिक्रमा अभियान घेण्यात आले तसेच रायगड जिल्ह्यात महाड व रत्नागिरी जिल्ह्यात खेड येथे जल योजना परिषद घेण्यात आल्या.

- (२) परिषदांच्या माध्यमातून पाण्याच्या अभ्यासाबाबत सुचविण्यात आलेल्या उपाययोजना शासनास अद्याप अप्राप्त आहेत.
- (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कल्याण तालुक्यातील (जि.ठाणे) दहागाव प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या इमारती बांधण्यासाठीचा प्रस्ताव मागील १६ वर्षांपासून शासनाकडे प्रलंबित असल्याबाबत

(२६) ५४९८२ (३०-०८-२०१६). श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दहागाव प्राथमिक आरोग्य केंद्र दहागाव (ता.कल्याण, जि.ठाणे) या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात कांबा, दहागाव, गोवेली, शिरडोण, दहीवली, मिसोळ, माणीवली अशी ७ उपकेंद्र व रायते, कुंदे, जांभूळ, वडीवली ही ४ उपकेंद्रे मंजूर असून २५ गावे, २४ पाडे असलेल्या ७८ हजार १७८ एवढ्या लोकसंख्येच्या आरोग्याचे कार्य सदर प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या मार्फत सुरू आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू आरोग्य केंद्रासाठी फक्त १ वैद्यकीय अधिकारी, ७ आरोग्य सेविका व अन्य संवर्गातील कर्मचाऱ्यांसह २० पदे मंजूर आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू आरोग्य केंद्रातील वैद्यकीय अधिकाऱ्यांना उपरोक्त ७ उपकेंद्रांना भेटी द्याव्या लागतात,हेही खरे आहे काय

(४) तसेच दहागाव प्राथमिक आरोग्य केंद्र हे अवघ्या १ गुंठ्यात बांधलेले असून ते गैरसोयीचे असल्याने नवीन इमारत बांधण्यासाठी दहागाव येथील ग्रामस्थांनी अडीच एकर जमिन स्वखुशीने दिली असून ग्रामपंचायतीने १६ वर्षांपूर्वी नवीन इमारत बांधण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे पाठविलेला असतानाही आजमितीस तो प्रलंबित असून सोयीसुविधा अभावी सदयःस्थितीतील दहागाव प्राथमिक आरोग्य केंद्रावर औषधोपचारासाठी येणाऱ्या रूग्णांची गैरसोय होत आहे, हेही खरे आहे काय

(५) नवीन इमारतीच्या प्रस्तावास मंजूरी देण्यास विलंब होण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत तसेच दहागाव प्राथमिक आरोग्य केंद्रांतर्गत येणाऱ्या उपरोक्त ११ उपकेंद्रातील कर्मचाऱ्यांची पदे न भरण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत

(६) असल्यास, दहागाव प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या नवीन इमारतीची रिक्त पदे विनाविलंब भरण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) सदरहू आरोग्य केंद्रासाठी वैद्यकीय अधिकाऱ्याची २ पदे मंजूर असून भरलेली आहेत. तसेच आरोग्य सेविका व इतर कर्मचाऱ्यांची २८ पदे जूर असून २५ पदे भरलेली आहेत.

(३) हे खरे आहे.

(४) दहागाव येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे कामकाज दहागाव येथे उपलब्ध असलेल्या उपकेंद्राच्या इमारतीत केले जात आहे. प्राथमिक आरोग्य केंद्र दहागावसाठी नवीन इमार

बांधण्यासाठी गावकऱ्यांनी गुरचरण असलेली अडीच एकर जमीन देत असल्याचा ठराव केला आहे. तथापि, सदर जमिनीमध्ये आदिवासींकरिता घरकुल योजनेअंतर्गत घरे बांधून दिलेली आहेत. त्यामुळे या प्रकरणी अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग यांच्या दि.१३.१०.२०१० च्या पत्रान्वये महसूल व वन विभाग यांच्याकडे अन्य जमीन मिळण्याबाबत केलेल्या पत्रव्यवहाराच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी त्यांच्या दि.९.५.२०११ च्या पत्रान्वये महसूल व वन विभाग यांच्याकडे प्रस्ताव सादर केला आहे.

सदर प्राथमिक आरोग्य केंद्रात येणाऱ्या रुग्णांची परवड होते ही बाब खरी नसून, रुग्णांना प्रसुती वगळता सर्व आरोग्य सुविधा पुरविण्यात येत आहेत.

(५) व (६) जिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी त्यांच्या दि.९.५.२०११ च्या पत्रान्वये महसूल व वन विभाग यांच्याकडे जागा मिळण्यासाठी प्रस्ताव सादर केला असून याबाबत पाठपुरावा सुरु आहे. उपरोक्त ११ उपकेंद्रातील कर्मचाऱ्यांची पदे भरली नाहीत ही बाब खरी नसून सदर आरोग्य केंद्रासाठी मंजूर असलेल्या २८ पदांपैकी २५ पदे भरलेली आहेत. तसेच उर्वरीत ३ पदे भरण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

**राज्यामध्ये शिवसेना प्रमुख स्व.बाळासाहेब ठाकरे अपघात
विमा योजना सुरु करण्याच्या निर्णयाबाबत**

(२७) ५५००५ (३०-०८-२०१६). श्री.गणपतराव देशमुख (सांगोले), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा), श्री.अमित घोडा (पालघर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यामध्ये शिवसेना प्रमुख स्व.बाळासाहेब ठाकरे अपघात विमा योजना सुरु करण्याचा निर्णय शासनाने दिनांक ७ जून, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास घेतला आहे काय, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ही योजना केव्हापासून सुरु करण्यात येणार आहे,

(३) असल्यास, या योजनेचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) होय.

दि. ७ जून, २०१६ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळ बैठकीत "स्व. बाळासाहेब ठाकरे रस्ते अपघात विमा योजना" संपुर्ण राज्यात सुरु करण्यात तत्त्वतः मान्यता देण्यात आली आहे.

(२) व (३) अपघातानंतर पहिल्या सहा तासात (Golden Hour) रस्ते अपघात झालेल्या व्यक्तिस तत्पर वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याचे या योजनेचे उद्दिष्ट असून या नवीन योजनेस मंत्रीमंडळाची मान्यता घेण्याची कार्यवाही या विभागामार्फत सुरु आहे.

महात्मा फुले जन आरोग्य योजना सुरु करण्याच्या निर्णयाबाबत

(२८) ५५०१० (३०-०८-२०१६). श्री.गणपतराव देशमुख (सांगोले), डॉ.अनिल बोंडे (मोर्शी), श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यामध्ये दिनांक २ ऑक्टोबर, २०१६ पासून महात्मा फुले जन आरोग्य योजना सुरु करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास त्यामध्ये सध्या चालू असलेल्या राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजनेपेक्षा कोणत्या उपयुक्त ज्यादा सवलती रुग्णांना व रुग्णाच्या कुटुंबाला देण्यात येणार आहे काय,
- (३) असल्यास, नवीन योजनेसाठी दरवर्षी किती खर्च येईल असा शासनाचा अंदाज आहे,
- (४) तसेच राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजनेवर सन २०१३-१४, २०१४-१५ व २०१५-१६ या वर्षात प्रत्येक वर्षात किती खर्च करण्यात आला आहे ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) अंशतः खरे आहे.

दि. ७ जून, २०१६ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजनेऐवजी महात्मा ज्योतिबा फुले जन आरोग्य योजना दि. २ ऑक्टोबर, २०१६ पासून राज्या राबविण्याबाबतचा शासन निर्णय दि. ४ ऑगस्ट, २०१६ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे. परंतू प्रशासकीय व तांत्रिक कारणास्तव सदर योजना दि. २१ नोव्हेंबर, २०१६ पासून राबविण्याबाबतचा शासन निर्णय दि. २९ सप्टेंबर, २०१६ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे. (२) महात्मा ज्योतिबा फुले जन आरोग्य योजनेमध्ये खालील सुविधा / सवलती रुग्ण व रुग्णांच्या कुटुंबांना देण्यात येणार आहेत.

अ) वार्षिक विमा संरक्षणाची मर्यादा १.५० लक्ष (मुत्रपिंड प्रत्यारोपणासाठी रु. २.५० लक्ष) एवढी होती ही मर्यादा नवीन योजनेत रु. २.०० लक्ष (मुत्रपिंड प्रत्यारोपणासाठी रु. ३.०० लक्ष) एवढी करण्यात आलेली आहे.

ब) नवीन योजनेत पुर्वीच्या योजनेत असलेल्या ३० विशेषज्ञ सेवेवरील ९७१ उपचार पध्दतीपैकी अत्यंत कमी वापर असलेल्या उपचार पध्दती वगळण्यात येऊन काही नवीन उपचार पध्दतींचा समावेश करण्यात आलेला आहे. त्यामध्ये कर्करोग, बालकांवरील उपचार, वृद्धावरील उपचार, Hip & Knee Replacement, सिकलसेल, अॅनिमिया, डॅंग्यू, स्वाईन फ्ल्यू इ. सारख्या नवीन उपचारांचा समावेश करून रक्तविकार शास्त्र या विशेषज्ञ सेवेसह एकूण ३१ विशेषज्ञ सेवेसह एकूण ३१ विशेषज्ञ सेवांतर्गत एकूण ११०० प्रोसिजर्सचा समावेश या योजनेत करण्यात आलेला आहे.

क) पुर्वीच्या योजनेत असलेल्या लाभार्थ्या व्यतिरिक्त खालील नवीन लाभार्थ्यांचा समावेश या नवीन योजनेत करण्यात आलेला आहे.

१. शासकीय आश्रमशाळेतील विद्यार्थी, महिला आश्रमातील महिला, अनाथालयातील मुले, वृद्धाश्रमातील जेष्ठ नागरिक

२. अधिस्वीकृतीधारक पत्रकार व त्यांच्यावर अवलंबून असणारे कुटुंब.

३. महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळातील नोंदीत बांधकाम कामगार

ड) योजनेमध्ये सहभागी होणाऱ्या अंगीकृत रुग्णालयांची कमाल मर्यादा नवीन योजनेतर्गत काढून टाकण्यात आली असून जास्तीत जास्त रुग्णालये अंगीकृत करण्यात येणार आहेत. डोंगराळ / आदिवासी तसेच १४ शेतकरी आत्महत्याग्रस्त जिल्ह्यांमधील रुग्णालये अंगीकृत होण्यासाठी निकष शिथिल करून कमीत कमी २० खाटांची मर्यादा ठेवण्यात आली आहे.

ई) राज्यातील अधिकाधिक लाभार्थ्यांना योजनेचा लाभ देण्यासाठी अपवादात्मक परिस्थितीत आवश्यकतेनुसार सीमावर्ती राज्यातील शासकीय रुग्णालयांना एका वर्षासाठी योजनेतर्गत अंगीकृत करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

फ) योजनेसाठीच्या कॉलसेंटरमध्ये रुग्ण रुग्णालयातून घरी गेल्यानंतर Follow Up Reminder साख्या आऊट बाऊन्ड कॉलच सुविधा करण्यात आली आहे.

ज) प्रति कुटुंब / प्रतिवर्ष विमा संरक्षण रक्कमेपेक्षा किंवा पॅकेजदरापेक्षा अधिक खर्च झाल्यास त्यासाठीच्या खर्चाची भरपाई करण्याकरिता अतिरिक्त रक्कम अंगीकृत रक्कम अंगीकृती रुग्णालयांना अदा करण्यात येणार असून त्यासाठी सोसायटीकडे राखीव निधीची तरतूद करण्यात आली आहे.

(३) नवीन योजनेप्रकरणी निविदा अंतिम झाल्यानंतर विमाहप्ता सुनिश्चित करून दरवर्षी येणाऱ्या खर्चाची परिगणना करता येईल.

(४) राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजनेवर सन २०१३-१४, २०१४-१५ व सन २०१५-१६ या वर्षात प्रत्येक वर्षी खालीलप्रमाणे खर्च करण्यात आला आहे.

वर्ष	खर्च
सन २०१३-१४	४५९,०२,२४,७६७/-
सन २०१४-१५	८९९,६६,८८,४४७/-
सन २०१५-१६	८४२,१३,६८,६७२/-

चिखली (जि.बुलढाणा) तालुक्यातील ग्रामीण रुग्णालयातील असुविधांबाबत

(२९) ५५३४४ (३०-०८-२०१६). श्री.राहुल बोद्रे (चिखली) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चिखली (जि.बुलढाणा) तालुक्यात मोठ्या प्रमाणावर लोकसंख्या असूनही या तालुक्यातील आरोग्य सेवेचा भार एकट्या ग्रामीण रुग्णालयावर असून या तालुक्याव्यतिरिक्त मराठवाड्यात येणाऱ्या गावांमधील रुग्णसुध्दा ग्रामीण रुग्णालयातील आरोग्य सेवेचा लाभ घेत असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चिखली तालुक्याची व्याप्ती पाहता ग्रामीण रुग्णालयात शासनाच्या आरोग्यविषयक मोठ्या प्रमाणावर असुविधा असूनही या रुग्णालयातील कर्मचारी ग्रामीण

रुग्णालयाचा कारभार पाहत आहेत तरी या रुग्णालयाला अत्यावश्यक आरोग्य सुविधा पुरविण्याबाबत शासन आवश्यक कार्यवाही करणार वा करीत आहे काय,
(३) नसल्यास, यामागील विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) ग्रामीण रुग्णालय, चिखली येथे नियमाप्रमाणे आवश्यक असलेल्या अत्यावश्यक सेवा पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध असून यामध्ये पी.एम.रूम, औषधी भांडार, क्ष-किरण विभाग, प्रयोगशाळा, नेत्रतपासणी विभाग, प्रसूती विभाग, एन.आर.एच.एम. अंतर्गत ऑन कॉलवर स्त्रीरोग तज्ञांच्या सेवा घेण्यात येतात व जननी सुरक्षा योजना या सेवेचा लाभ रुग्णांना देण्यात येत आहे. १०८ रुग्णवाहिकेची मोफत वाहतूक सेवाही पुरविण्यात येत आहे.

लोकसंख्येच्या निकषानुसार दि.१७.१.२०१३ च्या शासन निर्णयानुसार चिखली येथे उपजिल्हा रुग्णालय मंजूर करण्यात आले आहे. याबाबत अंदाजपत्रक व आराखडे तयार करण्याचे काम सार्वजनिक बांधकाम विभाग, बुलढाणा यांचेकडे चालू आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

वाशिम जिल्ह्यातील शिरपूर जैन येथे ब्रिटीशकाळात उभारण्यात आलेल्या

प्राथमिक आरोग्य केंद्राची इमारत नादुरुस्त असल्याबाबत

(३०) ५५४१४ (३०-०८-२०१६). श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाशिम जिल्ह्यातील शिरपूर जैन येथे ब्रिटीशकाळात उभारण्यात आलेल्या प्राथमिक आरोग्य केंद्राची इमारत नादुरुस्त झाली असून या १० खाटांच्या इमारतीत अपुरी सुविधांचा अभाव असल्याचे माहे मार्च, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, येथे नव्याने प्राथमिक आरोग्य केंद्राची सुसज्ज इमारत उभारण्याकरिता सुमारे १.७५ कोटी रुपयांचा निधी मंजूर झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर नव्या प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे काम तातडीने सुरु करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) अद्याप, कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) होय हे खरे आहे.

(२) दि. १२.११.२०१४ रोजी जिल्हा परिषद सर्वसाधारण सभेत मान्य झालेल्या ठराव क्रमांक १०(१) नुसार दि. २१.६.२०१६ रोजी नवीन इमारत बांधकामास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेली असून रु. २०० लक्ष एवढा निधी मंजूर झालेला आहे.

(३) प्राथमिक आरोग्य केंद्रासाठी उपलब्ध असलेली जागा नवीन टाईपप्लॅननुसार बांधकामास अपुरी पडत असल्याने व गावात इतरत्र जागा उपलब्ध नसल्याने जुनी इमारत पाडून त्याच उपलब्ध जागेत नवीन इमातर बांधण्यासाठी नवीन टाईपप्लॅननुसार लेआऊट स्थळदर्शक नकाशा मंजूर करून घेण्याची कार्यवाही चालू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील रस्ते अपघातातील जखमींना तीन दिवसांचा उपचाराचा

खर्च शासन करणार असल्याच्या नवीन योजनेबाबत

(३१) ५५८९० (३०-०८-२०१६). श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील रस्ते अपघातातील जखमींना त्वरीत उपचार मिळावेत यासाठी कोणत्याही ठिकाणी अपघात झाला तर नजिकच्या रुग्णालयात दाखल होणाऱ्या रुग्णांच्या नातेवाईकांचा शोध लागेपर्यंत पहिल्या तीन दिवसांपर्यंतचा सर्व वैद्यकीय खर्च शासन करणार असून त्याबाबतची योजना लवकर जाहिर करण्यात येणार असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील रस्ते अपघातातील जखमींना तीन दिवसांचा उपचाराचा खर्च शासन करणार असल्याची नवीन योजनेची घोषणा करून त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) अद्याप उक्त प्रश्नाबाबत कोणतीच कार्यवाही होत नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०९-०१-२०१७) :(१) नाही.

(२) अपघातानंतर पहिल्या ७२ तासात रस्ते अपघात झालेल्या व्यक्तिस तत्पर वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्याकरिता दि.७ जून, २०१६ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत “स्व.बाळासाहेब ठाकरे रस्ते अपघात विमा योजना” संपूर्ण राज्यात सुरु करण्याबाबत तत्त्वतः मान्यता देण्यात आली आहे. सदर नवीन योजनेस मंत्रिमंडळाची मान्यता घेण्याची कार्यवाही या विभागामार्फत सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर येथील आयजीजीएमसी रुग्णालयातील निवासी डॉक्टरांवर होत असलेले हल्ले

(३२) ५६२८६ (२२-०८-२०१६). श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंबा कळवा), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर येथील आयजीजीएमसी रुग्णालयातील निवासी डॉक्टरांना दिनांक २७ मे, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास मारहाण केली असल्याची गंभीर बाब निदर्शनास आली हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार आतापर्यंत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) तसेच राज्यातील निवासी डॉक्टरांवर वारंवार होणाऱ्या हल्ल्यांमध्ये दिवसेंदिवस वाढ होत असल्याने सदरचे हल्ले थांबावेत व सुरक्षिततेच्या दृष्टीने आवश्यक उपाययोजना करण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (१४-१२-२०१६) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) स्थानिक पोलीस ठाण्यामध्ये संबंधितांच्या विरोधात तक्रार दाखल केली आहे.

(३) निवासी डॉक्टरांच्या सुरक्षितेच्या दृष्टीने रुग्णालयातील परिसरात सी.सी.टी.व्ही. कॅमेरे लावण्यात आलेले आहे. तसेच, शासकीय/महानगरपालिकेच्या वैद्यकीय महाविद्यालयांमध्ये हत्यारबंद पोलीस रक्षक पुरविण्यात आले आहेत.

रुग्णांच्या नातेवाईकांना एन्ट्री पास उपलब्ध करून द्यावेत. नातेवाईकांना भेटीच्या दुपारी ०४ ते ०७ च्या दरम्यान कक्षात प्रवेश देताना एका रुग्णाच्या जास्तीत जास्त दोन नातेवाईकांना प्रवेश द्यावा. कायदेशीर कार्यवाही संबंधित सूचना फलक कमीत कमी १४ ठिकाणी ठळक दर्शविण्यात यावा, अशा सूचना वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालयाच्या स्तरावरून अधिष्ठातांना दिलेल्या आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यातील जिल्हा परिषदेच्या एकात्मिक बालविकास विभागामार्फत चालविल्या जाणाऱ्या अंगणवाड्यांना स्वतःची इमारत नसल्याबाबत

(३३) ५६३६२ (२४-०८-२०१६). श्री.बाबुराव पाचर्णे (शिरूर), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.दत्तात्रय भरणे (इंदापूर), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर) : सन्माननीय महिला व बाल विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्ह्यातील जिल्हा परिषदेच्या एकात्मिक बालविकास विभागामार्फत ४ हजार ५७० अंगणवाड्या सध्या सुरु आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुणे जिल्ह्यातील २ हजार २३६ अंगणवाड्यांना स्वतःची इमारत नाही, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास पुणे जिल्ह्यातील ११२ अंगणवाड्या मंदिरात तर ७१३ अंगणवाड्या समाजमंदिर व झाडाखाली भरत आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येणार आहे ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१७-१२-२०१६) :(१) पुणे जिल्ह्यामध्ये ग्रामीण भागात एकात्मिक बाल विकास विभागामार्फत ४५९६ अंगणवाड्या कार्यरत आहेत.

(२) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेतर्गत पुणे जिल्ह्यामध्ये कार्यरत असलेल्या एकूण ४५९६ अंगणवाड्यांपैकी २७७२ अंगणवाड्यांना स्वतःची इमारत असून उर्वरित १८२४ अंगणवाड्यांना स्वतःची इमारत नाही.

(३) पुणे जिल्ह्यातील ९६ अंगणवाड्या मंदिरात व १९९ अंगणवाड्या समाजमंदिरात भरतात झाडाखाली अंगणवाड्या भरत नाहीत.

(४) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजनेतर्गत शासनस्तरावरून अंगणवाडी इमारत बांधकामासाठी जिल्हा नियोजन विकास समिती व आदिवासी उपाययोजना अंतर्गत निधी उपलब्ध करून देण्यात येतो. सन २०१६-१७ या चालू आर्थिक वर्षी सर्वसाधारण योजनेतर्गत एकूण २०६ व आदिवासी उपाययोजनेतर्गत एकूण ३३ अंगणवाडी बांधकामांना मंजूरी देण्यात आलेली आहे.

कुडाळ (जि.सिंधुदुर्ग) तालुक्यातील सोनवडे घाटमार्गावरील वन विभागाच्या जमीनीत "अंडरपास" रस्ता बांधण्याचा प्रस्ताव

(३४) ५६९४७ (२४-०८-२०१६). श्री.वैभव नाईक (कुडाळ) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील कुडाळ तालुक्यातील सोनवडे घाटमार्गावरील वन विभागाच्या जमीनीत "अंडरपास" रस्ता बांधण्याचा प्रस्ताव वन विभागाने राष्ट्रीय वन्यजीव बोर्डास सादर केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, केंद्रीय वन्यजीव बोर्डास सादर प्रस्तावास मान्यता दिली आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रस्त्यासाठी किती निधी तरतूद करण्यात आली आहे व किती कालावधी काम पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (१९-०१-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) सन २०१६-१७ च्या अर्थ संकल्पात सदर कामाकरिता रु.११८.९४ लक्ष इतकी तरतूद आहे. सदर रस्त्याच्या वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत एकूण २५.७६ हे. वनजमिन वळतीकरणाचे प्रस्तावास केंद्र शासनाने दिनांक २९/०९/२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये काही अटींच्या अधीन राहून तत्तः मान्यता दिली आहे. केंद्र शासनाच्या दि.०७/०५/२०१५ रोजीच्या मार्गदर्शक सूचनास अनुसरून प्रकल्प यंत्रणेने नक्त वर्तमान मूल्य रक्कम, पर्यायी वनीकरण रक्कम, वनेत्तर क्षेत्र वनविभागाकडे वर्ग करणे इ. आवश्यक अटींची पूर्तता केल्यानंतर प्रकल्प यंत्रणेस काम सुरु करण्यास परवानगी देण्यात येईल.

**वारे प्राथमिक आरोग्य केंद्राला (जि.नाशिक) दोन कोटी २५ लाखांचा निधी
मिळूनही केंद्राच्या बांधकामास सुरुवात न केल्याबाबत**

(३५) ५७०३५ (३०-०८-२०१६). श्री.योगेश (बापू) घोलप (देवळाली) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वारे प्राथमिक आरोग्य केंद्राला (जि.नाशिक) मंजूरी मिळून सुमारे दोन कोटी २५ लाखांचा निधी माहे मार्च, २०१६ मध्ये उपलब्ध होऊनही अद्याप या केंद्राला बांधकामाला सुरुवात करण्यात आली नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू आरोग्य केंद्राच्या बांधकामास विलंब होण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, या आरोग्य केंद्राचे बांधकाम तातडीने सुरु करण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) अद्याप कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) :(१), (२) व (३) होय हे अंशतः खरे आहे सदर बांधकामास एकूण ७६.६२ लक्ष इतकी तरतूद करण्यात आलेली आहे. ई-निविदा प्रसिध्द करून काम सुरु करण्याबाबतचे आदेश प्रदान करणेबाबत जिल्हा परिषद स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील कामगारांसाठी असलेल्या कामगार विमा योजना
रुग्णालयांची अवस्था अत्यंत दयनीय असल्याबाबत**

(३६) ५७९४२ (३०-०८-२०१६). श्री.जयप्रकाश मुंदडा (बसमत), श्री.अमित विलासराव देशमुख (लातूर शहर), श्री.सदा सरवणकर (माहिम), श्री.योगेश टिळेकर (हडपसर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील कामगारांसाठी आरोग्यदायी असलेल्या कामगार विमा योजना रुग्णालयांची अवस्था अत्यंत दयनीय आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यातील २३ लाख कामगारांच्या व त्यांच्या कुटुंबियांची आरोग्यसेवा दुर्लक्षित आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर रुग्णालये राज्य शासनानेच चालवावी असे शासनाचे धोरण स्वीकारल्यानुसार वर्षभरात अद्याप यासेवेबाबत कोणताही ठोस निर्णय झाला नाही, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, राज्यातील एकूण १३ रुग्णालयांपैकी बहुतांश रुग्णालयाच्या इमारतीची अवस्था अत्यंत धोकादायक आहे, हे खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, कामगार रुग्णालयात दिवसेंदिवस कमी होत चाललेल्या रुग्णांनी संख्या पाहता, कामगार व त्यांच्या कुटुंबियांना पुर्वीसारखी चांगली आरोग्य सेवा देण्यासाठी शासन कोणती ठोस कार्यवाही करणार आहे ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) हे अंशतः खरे आहे.

राज्य कामगार विमा योजना ही राज्य कामगार विमा महामंडळ यांच्यामार्फत राबविली जाते. सन २०१० मध्ये संपुर्ण राकावि योजना राकावि महामंडळाकडे हस्तांतरित करण्याबाबत मा.राज्य मंत्रिमंडळाने निर्णय घेतला होता. मात्र राकावि योजनेच्या हस्तांतरणाची कार्यवाही प्रलंबित होती. त्यामुळे नविन धोरणात्मक निर्णय न झाल्याने तसेच निधी उपलब्ध होऊ शकले नाही व त्यामुळे खर्च करता आला नाही. त्यामुळे राकावियो रुग्णालयांच्या डागडुजीवर खर्च करता आला नाही.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

राज्यातील विमाधारकांना व त्यांच्या कुटुंबियांना आरोग्यसेवा पुरविण्याकरीता राकावि महामंडळामार्फत अंशकालीन विशेषज्ञांची नियुक्ती करण्यात आली तसेच आरोग्यसेवा संचालनालयाकडून औषधी उपलब्ध करून घेऊन विमाधारकांना पुरविण्यात आली. याशिवाय खाजगी रुग्णालयांशी टाय-अप करून विमाधारकांना सुपर स्पेशलिटी वैद्यकीय सेवा पुरविण्याकरीता आल्या आहेत.

(३) महाराष्ट्र राज्य करिता राज्यस्तरीय राकावि महामंडळ स्थापित करण्याबाबतचा निर्णय दि.३१.५.२०१६ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळाने घेतला आहे.

(४) हे अंशतः खरे आहे.

राकावि योजनेअंतर्गत १३ रुग्णालयांपैकी बहुतांश रुग्णालये बांधून ३० ते ३५ वर्षे होऊन गेल्याने सदर रुग्णालयांची इमारती जुन्या झाल्या आहेत.

सदर १३ राकावियो रुग्णालयांपैकी वरळी, मुलुंड व नागपूर हे ३ रुग्णालये राज्य शासनाच्या मालकीचे असून उर्वरित १० रुग्णालये राकावि महामंडळ केंद्र शासन यांच्या मालकीची आहेत. शासनाच्या मालकीच्या ३ रुग्णालयांपैकी मुलुंड व नागपूर या दोन रुग्णालयांकरिता उपलब्ध निधीतून विशेष दुरुस्तीचे कामे करून घेण्यात आली आहे. वरळी येथील रुग्णालयांचे Structural Audit करण्यात आले असून त्याअनुषंगाने एकुण ५ विशेष दुरुस्ती कामाकरिता प्रशासकीय मान्यता व निधी उपलब्धतेबाबत कार्यवाही सुरु आहे.

राकावि महामंडळ नवि दिल्ली यांच्या मालकीच्या १० रुग्णालयांची विशेष दुरुस्तीची कामे वेळोवेळी राकावि महामंडळामार्फत करण्यात येतात. उल्हासनगर, ठाणे व महात्मा गांधी स्मारक रुग्णालय या तीन रुग्णालयांकरिता विशेष दुरुस्तीची कामे पुर्ण करण्यात आली आहेत. राकावि महामंडळामार्फत सदर १० रुग्णालयांची वार्षिक दुरुस्ती व देखभाल (Annual Repair & Maintenance) करण्यात आली आहे. या व्यतिरिक्त राकावि महामंडळ नवी दिल्ली यांनी ज्या राकावियो इमारती २५ वर्षांपेक्षा जास्त जुन्या आहेतत्या इमारतीचे Structural Audit करून घेण्याबाबत निर्देश दिले आहेत. त्याअनुषंगाने कार्यवाही सुरु आहे.

(५) राज्यस्तरीय राकावि महामंडळ स्थापित झाल्यानंतर सदर राज्यस्तरीय राकावि महामंडळामार्फत राकावि योजनेतील रिक्त पदे भरणे, नवीन यंत्रसामुग्री खरेदी, रुग्णालयीन इमारतींची विशेष दुरुस्ती, नवीन क्षेत्रात विस्तार इत्यादी बाबत कार्यवाही करण्यात येईल.

सर जे जे रुग्णालय, मुंबई येथे बदली कामगार म्हणून कार्यरत असलेल्या मागासवर्गीय प्रवर्गातील कर्मचाऱ्यांना बिंदुनामावलीनुसार शासकीय सेवेत सामावून घेण्याबाबत

(३७) ५८१३० (२२-०८-२०१६). श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सर जे जे रुग्णालय, मुंबई येथे बदली कामगार म्हणून कार्यरत असलेल्या ५८१ पैकी १२२ बदली कर्मचाऱ्यांना सरळसेवा भरती प्रक्रियेने दिनांक २६ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास शासकीय सेवेत समावून घेण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सरळसेवा भरती प्रक्रिया करतेवेळी शा.नि.क्र. बीसीसी-१०९७/प्र.क्र.२/९७/१६ब, दिनांकित २९ मार्च, १९९७ व शा.नि.क्र. बीसीसी-१०९७/प्र.क्र.६३/९७/१६-ब, दिनांकित १८ ऑक्टोबर, १९९७ चे उल्लंघन करून बिंदुनामावलीनुसार मागास प्रवर्गातील उमेदवारांना डावलून भरती प्रक्रिया केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास उक्त भरती प्रक्रियेत बदली कामगारांपैकी श्रीमती कमल दगडू लोहकरे व इतर अनेक कर्मचारी यांची 'अनुसूचित जमाती' या मागासवर्गीय प्रवर्गातील उमेदवारांची जे जे रुग्णालय यांनी 'विशेष प्रवर्ग' अशी चुकीची नोंद केल्यामुळे त्यांना सरळसेवा भरती प्रक्रियेपासून वंचित रहावे लागले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, बिंदुनामावलीनुसार मागास प्रवर्गातील उमेदवारांना प्राधान्याने शासकीय सेवेत सामावून घेण्याबाबत तसेच, उक्त प्रकरणी दोषींवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन (०१-०१-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

तथापि, शासनाने दिनांक ७ डिसेंबर, २०१५ रोजी विविध शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये व रुग्णालयातील ६२६ बदली कर्मचाऱ्यांच्या सेवा नियमित करण्याचा निर्णय घेतला आहे. सदर निर्णयात सर ज.जी. समूह रुग्णालय, मुंबई या संस्थेतील ३३६ बदली कर्मचाऱ्यांचा समावेश आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

श्रीमती कमल दगडू लोहकरे व इतर या बदली कर्मचाऱ्यांची दिनांक ३१.३.२००७ रोजी १० वर्षांची अनियमित सेवा झालेली नसल्यामुळे प्रस्तावामध्ये त्यांच्या नावाचा समावेश करण्यात आला नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत विविध योजनेबाबत

(३८) ५८२२६ (३०-०८-२०१६). श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत विविध योजना राबविण्यासाठी शासनाकडून योजनानिहाय भरघोस निधी उपलब्ध असतांना देखील तो खर्च केला नसल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यात सर्वात कमी खर्च असलेल्या जिल्ह्यात सोलापूरचा जिल्ह्याचा समावेश असून सर्वसामान्यांना आरोग्यविषयी उत्तम सेवा-सुविधा पुरविण्यासाठी राष्ट्र आरोग्य अभियानांतर्गत विविध योजनांसाठी २४ कोटीपैकी १७ कोटीचा निधी प्राप्त होता परंतु संबंधित जिल्हा आरोग्य अधिकारी व जिल्हा लेखा व्यवस्थापक यांचेकडे दुर्लक्ष केल्यामुळे सर्वसामान्यांना आवश्यक आरोग्य सोयी सुविधा मिळण्याबाबत अडचणी येत आहेत तरी याबाबत शासन त्वरित चौकशी करून आवश्यक कार्यवाही करणार वा करीत आहे काय,
- (३) नसल्यास, यामागील विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१८-०९-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षाकरीता केंद्र शासनाकडून महाराष्ट्र राज्यास एकूण रु.१५५४.२६ कोटी रक्कमेचा निधी प्राप्त झाला असून सुरुवातीची शिल्लक रु.२७२.९७ कोटी असा एकूण रु.१८२७.२३ कोटी इतका निधी उपलब्ध झाला रु.१७५९.०१ कोटी इतका निधी खर्च झाला आहे. म्हणजेच सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात खर्चाचे प्रमाण उपलब्ध निधीच्या ९६.२७% इतके आहे.

- (२) सन २०१५-१६ मध्ये सोलापूर जिल्ह्यासाठी रु.२५.०४ कोटी निधी वितरीत झाला असून रु.२२.०८ कोटी इतका खर्च झाला आहे. खर्चाचे प्रमाण समाधानकारक आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नाशिक जिल्हा परिषदेच्या प्रस्तावास मंजूरी मिळूनही
आरोग्य विभागाकडून औषध पुरवठा न झाल्याबाबत**

(३९) ५८३११ (३०-०८-२०१६). श्री.राजाभाऊ (पराग) वाजे (सिन्नर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नाशिक जिल्हा परिषदेच्या आरोग्य विभागाने औषध मागणीसाठी पाठविलेल्या प्रस्तावास मंजूरी मिळून देखील आरोग्य विभागाकडून औषध पुरवठा झाला नसल्याचे दिनांक १४ एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, औषधांचा पुरवठा विलंब करण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, शासनामार्फत काय कार्यवाही करण्यात आली वा करण्यात येत आहे,
- (४) अद्यापपावेतो कोणतीही कार्यवाही नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

सन २०१५-१६ मध्ये राज्यस्तरावर तसेच जिल्हा वार्षिक योजनेअंतर्गत औषधी खरेदी करण्यात येऊन सदरहू औषधांचा जिल्हास्तरावर पुरवठा करण्यात आलेला आहे. तसेच प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या मागणीनुसार सदरहू औषधे वितरीत करण्यात आलेली आहेत. (२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे धोडेगाव (ता.नेवासा, जि.अहमदनगर) येथील ग्रामीण
रुग्णालयाच्या दुरवस्था व ट्रामा सेंटरबाबत**

(४०) ५८५०९ (३०-०८-२०१६). श्री.बाळासाहेब मुरकुटे (नेवासा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे धोडेगाव (ता.नेवासा, जि.अहमदनगर) येथील ग्रामीण रुग्णालय सध्या विविध कार्यकारी सोसायटीच्या जागेवर सुरु आहे व या रुग्णालयाची अवस्था अत्यंत दुरवस्था झाली असून सुमारे १५ हजार लोकवस्तीचे धोडेगाव व परिसरातील नागरिकांना याकडे प्रचंड गैरसोय होत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच, या ग्रामीण रुग्णालयासाठी ट्रामा सेंटरचे काम सन २००८ मध्ये मंजूर झाले असून आजपर्यंत या कामात काहीच प्रगती झाली नाही अशा तक्रारी ग्रामस्थ व भ्रष्टाचार निर्मुलन समितीने केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर तक्रारीनुसार चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले आहे व त्यानुसार पुढे शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) : (१) अंशतः खरे आहे. ग्रामीण रुग्णालय धोडेगावचे कामकाज विविध कार्यकारी सोसायटीच्या इमारतीत सुरु असले तरी येथे येणाऱ्या रुग्णांवर औषधोपचार केले जातात. कोणताही रुग्ण हा रुग्णसेवेवाचून वंचित रहात नाही.

- (२) हे खरे नाही. सन २००८ मध्ये अनुशेषांतर्गत ग्रामीण रुग्णालय धोडेगाव मंजूर झालेले असून तेथे ट्रामा केअर सेंटर मंजूर नाही. ग्रामीण रुग्णालयाची इमारत व निवासस्थानांच्या बांधकामास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबतची कार्यवाही प्रगतीत आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

फुलंब्री (जि.औरंगाबाद) तालुक्यातील पाच प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमध्ये औषधाचा तुटवडा असल्याबाबत

(४१) ५९००२ (३०-०८-२०१६). श्री.प्रतापराव पाटील चिखलीकर (लोहा), श्री.विनायकराव जाधव-पाटील (अहमदपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) फुलंब्री (जि.औरंगाबाद) तालुक्यातील पाच प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमध्ये औषधाचा तुटवडा असल्याचे माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,
- (३) असल्यास, या प्राथमिक आरोग्य केंद्रात तातडीने आवश्यक ती औषधे पुरविण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) अद्याप कार्यवाही केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

माहे मे, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान फुलंब्री (जि.औरंगाबाद) तालुक्यातील पाच प्राथमिक आरोग्य केंद्रांमध्ये पुरेसा औषधीसाठा उपलब्ध होता.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

महिलांचे कार्यालयात शोषण होवू नये यासाठी स्थापित विशाखा समितीच्या स्थापनेबाबत

(४२) ५९४४८ (२४-०८-२०१६). श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय महिला व बाल विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कार्यालयात काम करणाऱ्या महिलांच्या शारीरिक शोषणांस प्रतिबंध घालण्यासाठी शासनाने सन २०१३ मध्ये सर्व कार्यालयात विशाखा समिती स्थापित करण्याचे निर्देश दिले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, बुलढाणा जिल्ह्यात मोताळा तहसिल कार्यालय वगळता अन्य एकही कार्यालयात सदर समिती स्थापन करण्यात आली नसल्याचे सन २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निर्देशनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर समिती गठीत करून सक्षमपणे कार्यान्वीत करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१७-१२-२०१६) :(१) केंद्र शासनाच्या कामाच्या ठिकाणी महिलांचे लैंगिक छळास (प्रतिबंध, मनाई आणि निवारण) अधिनियम-२०१३ मधील तरतूदीनुसार सर्व कार्यालयामध्ये अंतर्गत तक्रार समिती गठीत करण्याबाबत दि.१९.०६.२०१४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सुचना देण्यात आल्या आहेत.

- (२) नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) शासनाने आवश्यक शासन निर्णय पारीत केले आहेत.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापूर जिल्ह्यातील मार्कडेय सहकारी रुग्णालय राजीव गांधी योजनेतून वगळल्याबाबत

(४३) ६०२५३ (३०-०८-२०१६). **कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य) :** सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सोलापूर जिल्ह्यातील मार्कडेय सहकारी रुग्णालय राजीव गांधी योजनेतून आतापर्यंत १२०० शस्त्रक्रिया यशस्वी करून हृदयशस्त्रक्रियेसाठी ४९ रुग्णांना बोलावले परंतु अचानक राजीव गांधी योजनेतून मार्कडेय रुग्णालयाला वगळण्यात आले असल्याचे दिनांक २२ मे, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त रुग्णालयात गोरगरीबांसाठी असलेली राजीव गांधी योजना पूर्ववत सुरु करण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही वा उपाययोजना केली आहे,
- (३) अद्याप, कोणीतच कार्यवाही करण्यात आली नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१९-०१-२०१७) :(१) होय.

सदर रुग्णालयाविरुद्ध प्राप्त तक्रारींच्या अनुषंगाने दि.१७ मे, २०१६ रोजी झालेल्या ६६ व्या रुग्णालय अंगीकरण समितीच्या बैठकीतील निर्णयानुसार दि.२२ मे, २०१६ रोजी सदर रुग्णालयाचे अंगीकरण रद्द करण्यात आले आहे.

- (२) दि.१७ जून, २०१६ रोजीच्या ६७ व्या रुग्णालय अंगीकरण समितीच्या बैठकीमध्ये सदर रुग्णालयास C२ श्रेणीमध्ये २३ विशेषज्ञ सेवांसाठी योजनेतर्गत अंगीकृत करण्यास मान्यता दिली आहे. रुग्णालयाकडून पुढील दस्तऐवज सादर करणे अपेक्षित आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाशिक जिल्हा परिषदेच्या निगडोळ (ता.दिंडोरी) प्राथमिक आरोग्य केंद्रात कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रियेच्या दरम्यान महिलेचा झालेला मृत्यू

(४४) ६०६४६ (३०-०८-२०१६). **डॉ.राहूल आहरे (चांदवड) :** सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मातामृत्यूमुळे गेल्या काही महिन्यापूर्वी वादात सापडलेल्या नाशिक जिल्हा परिषदेच्या निगडोळ (ता.दिंडोरी) प्राथमिक आरोग्य केंद्रात कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रियेच्या दरम्यान एका महिलेचा मृत्यू झाल्याचे माहे मे, २०१६ च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी सखोल चौकशी करण्यात आली आहे काय,
(३) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुसार दोषी वैद्यकीय अधिकाऱ्यांविरुद्ध काय कारवाई करण्यात आली आहे वा येत आहे,
(४) अद्याप कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रीयेच्या दरम्यान मृत्यू झाला, हे खरे नाही.

(२) व (३) मात्र शस्त्रक्रीये नंतर उपचारादरम्यान दिनांक २८.५.२०१६ रोजी रुग्णाचा मृत्यू झाल्याने उक्त प्रकरणी प्राथमिक चौकशी करण्या आली असून सदर चौकशीमध्ये दोषी आढळलेल्या संबंधित वैद्यकीय अधिकाऱ्यांना निलंबित करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

प्राथमिक आरोग्य केंद्र मेंढीखेडा येथे आरोग्य अधिकारी मुख्यालयी

राहत नसल्यामुळे रुग्णाची गैरसोय होत असल्याबाबत

(४५) ६१५२७ (३०-०८-२०१६). डॉ.अशोक उईके (राळेगाव) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मेंढीखेडा (ता.कळंब, जि.यवतमाळ) प्राथमिक आरोग्य केंद्रात वैद्यकीय अधिकारी मुख्यालयी राहत नसल्यामुळे व आरोग्य केंद्रात अस्वच्छतेमुळे घाणीचे साम्राज्य असल्याचे दिनांक ५ मे २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निर्देशनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सामान्य नागरीक उपचारासाठी प्रा.आ.केंद्रांत गेले असता डॉक्टरच्या अनुपस्थितीमुळे रुग्णांना खाजगी रुग्णालयामध्ये उपचार घ्यावा लागतात, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, संबंधित आरोग्य अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई करण्यात आली आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (०३-०१-२०१७) :(१) हे खरे नाही.

प्राथमिक आरोग्य केंद्र मेंढीखेडा येथे २ वैद्यकीय अधिकाऱ्यांची पदे मंजूर असून सदर दोन्ही वैद्यकीय अधिकारी नियमितपणे मुख्यालयी राहून रुग्णांवर औषधोपचार करीत असतात. सदर दोन्ही वैद्यकीय अधिकारी यांनी दिनांक १ मे, २०१६ ते ७ मे, २०१६ या कालावधीत प्राथमिक आरोग्य केंद्र, मेंढीखेडा येथे १४ प्रसूती झाल्या असून दिनांक ०५ मे, २०१६ रोजी ४५ बाह्य रुग्णांवर उपचार करण्यात आले आहेत. कोणत्याही रुग्णाला खाजगी दवाखान्यात पाठविण्यात आलेले नाही. सदर रुग्णालयाच्या आवारात कोणतेही घाणीचे साम्राज्य नाही. तसेच रुग्णालय व रुग्णालयाच्या आवारात स्वच्छता राखण्यात येत आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला जिल्ह्यातील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात वैद्यकीय
अधिकारी अनुपस्थित आढळून आल्याबाबत**

(४६) ६२२७६ (३०-०८-२०१६). श्री.हरिष पिंपळे (मुर्तिजापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला जिल्ह्यातील हातरुण प्राथमिक आरोग्य केंद्राला जिल्हाधिकारी व मुख्य कार्यकारी अधिकार्यांनी दिलेल्या भेटीत वैद्यकीय अधिकारी अनुपस्थित आढळले होते परंतु त्यांनी अंदुरा येथे वीटभट्टीवर वैद्यकीय तपासणीसाठी गेल्याची माहिती अधिकार्यांना दिली परंतु सदर वीटभट्टी गेल्या वर्षभरापासून बंद आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, तसा अहवाल जिल्हाधिकारी यांनी वरिष्ठांना दिला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्याचप्रमाणे सदर प्राथमिक आरोग्य केंद्र या ठिकाणी मस्टरवर २० कर्मचारी असताना केवळ ४ कर्मचारी हजर असल्याचे दिसून आले आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी सखोल चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(५) असल्यास, त्यानुसार दोषी आढळल्यास कोणती कारवाई करण्यात येणार आहे ?

डॉ. दीपक सावंत (१३-०१-२०१७) :(१) जिल्हाधिकारी, अकोला व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, अकोला यांनी भेट दिली हे खरे आहे. तथापि, अंदुरा येथील वीट भट्टी बंद आहे, हे खरे नाही.

(२) तालुका आरोग्य अधिकारी, बाळापूर यांनी चौकशी करून त्याबाबतचा अहवाल जिल्हा आरोग्य अधिकारी यांना सादर केला आहे.

(३) हे खरे नाही.

प्राथमिक आरोग्य केंद्र या ठिकाणी १३ कर्मचारी कार्यरत असून त्यापैकी ५ कर्मचारी पूर्व परवानगीने रजा मंजूर करून घेऊन रजेवर होते.

(४) होय.

(५) चौकशी अहवालानुसार बायोमेट्रीक हजेरीपत्रक बाह्यरुग्ण नोंदवही उपकेंद्र अंदुरा शिरे पुस्तकातील नोंदी तसेच संबंधितांचे लेखी बयान या वरून दि.२३/०४/२०१६ रोजी सकाळी १०.०० वाजेपर्यंत बाह्य रुग्ण विभागात काम करून डॉ.डी.बी.इंगळे, वैद्यकीय अधिकारी प्राथमिक आरोग्य केंद्र, हातरुण उपकेंद्र, अंदुरा येथील वीट भट्टीवर भेट देण्यासाठी गेल्याचे आढळून आले. त्यामुळे कारवाई करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. मात्र गैरहजर असलेल्या प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ यांना करणे दाखवा नोटीस देण्यात आली असून त्यांच्याकडून खुलासा मागविण्यात आलेला खुलासा प्राप्त झालेला असून पुढील कार्यवाही जिल्हा हिवताप अधिकारी, अकोला यांच्या स्तरावरून करण्यात येत आहे.

**सोलापूर जिल्ह्यातील ग्रामीण व उपजिल्हा रुग्णालयातील रुग्णांना
अपंगाची व्यंगत्वाची प्रमाणपत्रे मिळत नसल्याबाबत**

(४७) ६३८०० (३०-०८-२०१६). श्री.भारत भालके (पंढरपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सोलापूर जिल्ह्यातील ग्रामीण व उपजिल्हा रुग्णालयातील रुग्णांना अपंगाची व्यंगत्वाची प्रमाणपत्रे देणे बंधनकारक असताना ही प्रमाणपत्रे मिळत नसल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सोलापूर जिल्ह्यात जिल्हा आरोग्य अधिकारी व सिव्हील सर्जन यांच्या मतभेदामुळे अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र मिळण्यास विलंब होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र त्वरीत मिळण्यासाठी कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे वा येत आहे,
- (४) अद्याप कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) हे अंशतः खरे आहे.

सोलापूर येथील सर्वोपचार रुग्णालय व जिल्हा शल्य चिकित्सक, सोलापूर हे अधिष्ठाता श्री.छत्रपती शिवाजी महाराज सर्वोपचार रुग्णालय, सोलापूर यांच्या आस्थापनेवर संलग्न असून त्यांच्या अधिनस्थ आहे. सोलापूर येथील जिल्हा शल्य चिकित्सक यांना स्वतंत्र रुग्णालय नसल्याने अधिष्ठाता यांच्या अधिनस्त त्या विभागाच्या विभागप्रमुखांकडून अपंगांना दाखले देण्यात येतात.

त्यामुळे सोलापूर जिल्ह्यातील उपजिल्हा रुग्णालय व ग्रामीण रुग्णालय स्तरावरून अपंग दाखले आवश्यक आलेल्या व्यक्तींना ऑनलाईन टोकन देण्यात येते. देण्यात आलेल्या टोकनाप्रमाणे अपंगांना प्रमाणपत्र देण्याबाबतची कार्यवाही अधिष्ठाता सर्वोपचार रुग्णालय, सोलापूर यांच्याकडून करण्यात येते.

नोव्हेंबर, २०१६ अखेर पर्यंत सर्वोपचार रुग्णालय सोलापूर यांच्याकडे अपंगत्व प्रमाणपत्रासाठी १६२२३ अर्ज प्राप्त झाले असून त्यापैकी १०,९३९ (७१ टक्के) अपंगत्व प्रमाणपत्र देण्यात आली आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) ग्रामीण भागातील अपंगांना प्रमाणपत्र देण्यासाठी सोय व्हावी, करिता उपजिल्हा रुग्णालय, करमाळा जिल्हा सोलापूर येथे अपंगांना संगणकीय प्रमाणपत्र वितरीत करण्यासाठी व्यवस्था करण्याची कार्यवाही सुरु आहे. तांत्रिक कर्मचारी वर्ग व सेवाभावी सेवक वर्ग यांच्यामार्फत अपंग व त्यांचे नातेवाईकांना योग्य ते मार्गदर्शन वेळेवर केले जाते व अपंगांना कोणताही त्रास होऊ नये दक्षता घेतली जाते.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कळवण तालुक्यातील (जि.नाशिक) विसापूर गट ग्रामपंचायत अंतर्गत गावठाण (पांढरीपाडा)
या आदिवासी लोकवस्ती असलेल्या समाजमंदिराची दुरवस्था**

(४८) ६३९५७ (२४-०८-२०१६). श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय महिला व बाल विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कळवण तालुक्यातील (जि.नाशिक) विसापूर गट ग्रामपंचायत अंतर्गत गावठाण (पांढरीपाडा) या आदिवासी लोकवस्ती असलेल्या जुन्या समाजमंदिरात भ्रष्टाचाराच्या अंगणवाडीची जीर्ण इमारत भिंत कोसळल्याने तेथील सर्व साहित्याचे पुर्णपणे नुकसान झाले असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या समाजमंदिराची दुरवस्था झालेली असल्यामुळे तेथील आदिवासी बांधवांनी नविन अंगणवाडी इमारत बांधून मिळावी, यासाठी वेळोवेळी शासनास निवेदन देवूनही दुर्लक्ष करण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी करून येथे नविन अंगणवाडीची इमारत उभारण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) अद्याप, कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्रीमती पंकजा मुंडे (१७-०१-२०१६) :(१) हे खरे नाही.

(२) व (३) कळवण तालुक्यातील (जि.नाशिक) विसापूर गट ग्रामपंचायत अंतर्गत गावठाण (पांढरीपाडा) या आदिवासी लोकवस्ती असलेल्या जुन्या समाजमंदिरात भ्रष्टाचाराच्या अंगणवाडीची जीर्ण इमारत लक्षात घेता सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात नविन अंगणवाडी इमारत बांधकामास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली असून सदर ठिकाणी अंगणवाडी इमारत उभारण्याबाबत जिल्हा परिषदेच्या बांधकाम विभागाने विसापूर (गावठाण) या ग्रामपंचायतीस कार्यारंभ आदेश दिलेले आहेत.

(४) कार्यवाहीस विलंब झालेला नाही.

**देवरुख (ता.संगमेश्वर, जि.रत्नागिरी) ग्रामीण रुग्णालय येथे वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या
हलगर्जीपणामुळे नवजात बालकांचा मृत्यू झाल्याची घटना**

(४९) ६४५२३ (३०-०८-२०१६). श्री.सदानंद चव्हाण (चिपळूण) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) देवरुख (ता.संगमेश्वर, जि.रत्नागिरी) ग्रामीण रुग्णालय येथे वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या हलगर्जीपणामुळे नवजात बालकांचा मृत्यू झाल्याची घटना दिनांक १६ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास घडली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत (१७-०१-२०१७) :(१) हे खरे आहे.

(२) प्रस्तुत प्रकरणी प्राथमिक चौकशी करण्यात आलेली आहे.

(३) डॉक्टरांच्या अनुपस्थितीमुळे योग्य वेळेत उपचार न मिळाल्याने तसेच योग्य वेळेत संदर्भित न केल्यामुळे बाळाचा मृत्यु झाला असावा असे दिसून येत असल्याचे प्राथमिक चौकशीअंती आढळून आले आहे. संबंधितांविरुद्ध शिस्तभंग विषयक कारवाई करण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर करण्याबाबत उपसंचालक, आरोग्य सेवा, कोल्हापूर यांना कळविण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कॉमेडीयन कपिल शर्मा याने स्वतःच्या मालकीच्या बंगल्याच्या

मागच्या बाजूकडील तिवरांची तोड केल्याबाबत

(५०) ६६५९८ (१९-११-२०१६). **श्री.अजय चौधरी (शिवडी) :** सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अंधेरीच्या (मुंबई) चार बंगला येथील म्हाडा कॉलनीतील कपिल शर्मा यांनी स्वतःच्या मालकीच्या बंगल्याच्या मागच्या बाजूकडील तिवरांची बेकायदेशीरपणे तोड करून अनधिकृत बांधकाम केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कपिल शर्मा यांनी तिवरांची तोड करून त्या ठिकाणी डेब्रिजचा भराव टाकून अनधिकृत बांधकाम केल्याचे अंधेरी तहसिल कार्यालयातील तलाठ्याने नुकत्याच केलेल्या पाहणीत निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यापूर्वी कपिल शर्माविरुद्ध गोरेगाव येथील एन्क्लेव इमारतीच्या ९ व्या मजल्यावरील घरात बेकायदा बांधकाम केल्या प्रकरणी एमआरटीपी कायद्यान्वये ओशिवरा पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त दोन्ही गुन्ह्यांनुसार शासनाने चौकशी करून कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे तसेच कारवाईची सद्यःस्थिती काय आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार (०२-१२-२०१६) :(१) व (२) मा.उच्च न्यायालयातील जनहित याचिका क्र. ३२४६/२००५ मधील निर्णयानुसार कांदळवना-पासून ५० मीटर अंतराच्या आत बांधकाम करता येत नाही. अंधेरीच्या (मुंबई) चार बंगला येथील म्हाडा कॉलनीतील श्री.कपिल शर्मा यांनी कांदळवनापासून १५ मीटरच्या आतील क्षेत्रावर अनधिकृतपणे बांधकाम केल्याचे निदर्शनास आले आहे. या संदर्भात वर्सावा पोलिस स्टेशनमध्ये पर्यावरण संरक्षण अधिनियम, १९८६ चे कलम १५ (१), (२) अन्वये दिनांक १७.०९.२०१६ रोजी गुन्हा नोंदविण्यात आला असून पुढील तपास करण्यात येत आहे.

वि.स. २७० (३७)

(३) व (४) श्री.कपिल शर्मा यांनी त्यांच्या घरात बेकायदा बांधकाम केल्याप्रकरणी ओशिवरा पोलीस ठाणे योथे दिनांक १२.०९.२०१६ रोजी महाराष्ट्र राज्य नगर रचना कायदा, १९६६ चे कलम ५३ (७) अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला असून पुढील तपास करण्यात येत आहे. श्री.कपिल शर्मा यांनी महाराष्ट्र प्रादेशिक नगर रचना कायदा, १९६६ च्या कलम ५३ (१) अन्वये दिनांक २८.०४.२०१६ रोजी दिलेल्या नोटीसी विरोधात मा.उच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली असून मा. न्यायालयाने स्थगन आदेश दिला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.